

17.9.2013

Samapalkkaisuusohjelman asiantuntijaryhmän kokous

Aika **Tiistai 17.9.2013 klo 10.30 -12.00**

Paikka **Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirkkokatu 14, iso kokoushuone**

Osallistujat Puheenjohtaja Minna Kelhä, OKM
Tarja Arkio, Akava
Tapio Bergholm, SAK
Mika Happonen, Valtion työmarkkinalaitos
Pauliina Hirsimäki, Kirkon työmarkkinalaitos
Jouko Hämäläinen, Kunnallinen työmarkkinalaitos
Juhani Pirttiniemi, OPH
Martikainen Riitta, STM
McAteer Mari-Elina STM
Mikkonen Linda, STM
Viitamaa-Tervonen Outi, STM

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Minna Kelhä avasi kokouksen.

2 Kokouksen läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin kokouksen läsnäolijat. Opetushallituksen asiantuntijajäsen Juhani Pirttiniemi esittäytyi. Myös EK:n väliaikainen edustaja Mika Kärkkäinen esitteli itsensä.

3 Kokouksen asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen asialista.

4 Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkistaminen, liite: pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

5 Segregaation lieventämiseen liittyvät toimet työpaikoilla

Puheenjohtaja taustoitti aihetta kertomalla, että STM pyrkii käymään syksyn aikana sidosryhmäkeskustelut, joissa kartoitetaan loppukauden painopisteitä. Kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee, Minna Kelhä ja Outi Viitamaa-Tervonen olivat käyneet tapaamassa Akavan puheenjohtaja Sture Fjäderiä sekä kunta-alan työmarkkinajohtaja Markku Jalosta. Kuntatyönantajien tapaamisessa oli keskusteltu segregaation purkamisen tärkeydestä ja siitä, miten tiettyjen kunta-alan ammattien kuten sairaanhoitajien ammattikuvaa saataisiin paremmaksi ja kunta-alan vetovoimaa lisättyä. Keskipalkka kunnissa on noin 3.000 euroa. Akava on valmistanut Työelämäoppaan koululaisille ja aloittaa kampanjan,

joka kohdistetaan tiettyihin aloihin, joilla on erityisen segregoituneet työmarkkinat.

Outi Viitamaa-Tervonen on käynyt kansliapäällikkö Sillanaukeen kanssa vierailemassa myös Teknologiateollisuudessa. Myös tässä keskustelussa segregaaation purkamisen tärkeys nousi esiin. Teknologiateollisuus on tehnyt runsaasti toimia, joilla on pyritty lisäämään naisten määrää alalla.

Tapaamisissa ja keskusteluissa on tullut esiin erityisesti segregaaation lieventäminen ja siinä tarvittava lisäpanostus. Vierailukierrosta liitoissa jatketaan, uusia henkilöitä on tullut Kirkon ja Valtion työmarkkinailaitoksiin.

Outi Viitamaa-esitteli segregaaation lieventämistä työelämässä ja toteutettuja hankkeita. Muistion tausta-aineistona on käytetty TEM:in julkaisua Sukupuolten tasa-arvon hyvät käytännöt. STM oli myös valmistanut tutkimuskoosteen ”Tutkimustietoa vähemmistösukupuolen asemasta työyhteisöissä ja työpaikoilla”. Ammattien ja alojen tasa-arvoistumisella on myönteisiä seurauksia koko yhteiskunnan ja työelämän kehitykseen sekä yksilöiden työhyvinvointiin ja osaamisresurssien käyttöön. Segregaaation purkamisella nähdään olevan myös vaikutuksia naisten ja miesten palkkaukseen.

Asiantuntijaryhmän toukokuun kokouksessa sovittiin työpajasta, joka järjestettäisiin lokakuussa. Työmarkkinaneuvottelujen takia loka- ja marraskuun ovat niin kiireisiä, että segregaatiotyöpajaan palataan vasta ensi vuoden toimintasuunnitelman yhteydessä marraskuussa.

Outi Viitamaa-Tervonen kertoi, että tavoitteena ei ole ulkopuolisella teetetty hanke. Työelämän perinteisen työnjaon muuttaminen on keskeinen tavoite, jossa voidaan edetä erityisesti työmarkkinajärjestöjen panostuksella. Näin saataisiin pysyviä kehittämismalleja ja tuloksia työpaikoille.

6 Palkkausjärjestelmien tilanne

Tapio Bergholm esitteli asian. Asia on edistynyt, mutta yhteistä näkemystä ei vielä ole. Työmarkkinajärjestöt kokoontuvat marras-joulukussa ja asiaan palataan kun EK on nimennyt uuden henkilön TASE-työryhmään.

Outi Viitamaa-Tervonen kertoi, että Tilastokeskuksella on meneillään työolotutkimus, jossa saadaan tietoa palkkausjärjestelmistä. Työolotutkimus kertoo muun muassa siitä, kuinka moni palkansaaja on työn vaativuuden ja henkilökohtaisen työsuorituksen arvioinnin sekä tulospalkkauksen piirissä. Tulokset ovat käytettävissä vasta vuoden 2014 syksyllä.

7 Samapalkkaisuusohjelman hankkeet

Outi Viitamaa-Tervonen esitteli Työelämän rakennemuutoshanketta, joka alkaa syksyllä. Hanke saa käyttöönsä aivan uudet aineistot palkkarakennetilastoista. Hanke esittäytyy myöhemmin.

Eeva Kaunismaa kertoi ”Stereotyyppisten sukupuolirooli-odotusten koulutus- ja uravalinnoissa” -tutkimushankkeesta. Hanke toteutetaan

merkitys

osana opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksellisen tasa-arvon toimenpide-ohjelmaa.

Mari Elina McAteer esitteli NaisUrat -tutkimus- ja kehittämishanketta, jolla tuetaan stereotyyppisten sukupuoliroolien purkamista ja naisten pääsyä työn ja perheen yhteensovittamista. Hanke tukee myös rekrytoidut kohdeorganisaatiot. Mari-Elina kertoi myös hankkeeseen

- 8 Tulo- ja kustannuskehityksen selvitystoimikunnan arvio työehtosopimusten 2010-2012 vaikutuksista miesten ja naisten palkkoihin ja palkkaeroon

Outi Viitamaa-Tervonen kertoi, että tällä kertaa on pyydetty perusteellisempaa arviointia. Kokonaisarvioinnissa Juhani Salenius suositteli, että paikallisesti sovittujen erien kohdentuminen tulee selvittää. Selvityksen tulisi pitää sisällään myös arvio rakennemuutostekijöiden vaikutuksista.

9 Muut asiat

Mari-Elina McAteer esitteli Puhutaan palkoista -kampanjaa sekä ansiotasoindeksiä ja viime vuoden palkkaerolukuja. Keskusteltiin STM:n kampanjasta. Osa jäsenistä piti kampanjaa tuoreena avauksena ja hyvänä, että naisten palkat ovat keskustelussa. Osaa taas hämmensi erityisesti ammattien keskiarvopalkkojen ja keskimääräisen palkkaeron esilläolo kampanjassa.

Mari-Elina McAteer siirtyy THL:n palvelukseen 7.10. alkaen. Puheenjohtaja toivotti menestystä uudessa työssä.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.00.

JAKELU

Asiantuntijaryhmän jäsenet

